

жава до наши дни. През този период са публикувани десетки статии и студии от множество автори, които трудно биха могли да бъдат изброени в настоящата статия. Следва да се отбележи, че в редица от тези публикации се съдържат идеи и разработки, които, по мое мнение, представляват съществен принос в развитието на индексната теория. Същевременно в някои от тези публикации се лансират идеи и предложения, които предизвикват сериозна критична оценка. Те са в дисонанс според мен със същността на съвкупностния подход на изследване и нещо повече - в дисонанс с елементарната икономическа логика.

Ако все пак се опитаме да обобщим изложеното в публикациите през посочения период по т.нар. индексна проблематика, то се свежда до следното:

а) Обсъждане на познавателните и практико-приложните възможности на т.нар. мултипликативен индексен анализ (или още по-общо - индексен факторен анализ).

б) Обсъждане на познавателните и практико-приложните възможности на индексните формули за измерване на динамиката на цените на стоките, респ. на т.нар. физически обем на произведените (продадените) стоки.

Отново трябва да се подчертае, че при обсъжданията на тези два основни според мен проблема на индексната теория съществуват различни дискуссионни моменти. Те ясно се проявяват в публикуваните материали.

Един от основните дискуссионни моменти в индексната теория е свързан с възможностите да се използва понятието "съвкупност", на което се основават съвременната статистическа наука и практика. Съмнения или направо отхвърляне на възможността т.нар. индексна теория да се разработи въз основа на посоченото понятие се среща както в мнозинството чуждестранни, така и в публикациите на редица български автори. Така например в П. Петров (1975, с. 255-256) като правилно се посочва, че "традиционната" теория на индексите се явява "кооптиран член на Общата теория на статистиката". По-нататък се изтъква, че "редица решения на тази теория на индексите не могат да намерят своето логическо място в Общата теория на статистиката и по необходимост трябва да останат само в теорията на икономическата статистика". В почти всички учебници по обща теория на статистиката, издавани у нас (включително и в тези от последните години), в разделите за индексите и за т.нар. индексен факторен анализ се използват термини и понятия като "единични" и "множествени" индекси, индекси при "постоянен и променлив състав", индекси на обем, на маса и др. Това са все термини и понятия, които не принадлежат на общата теория на статистиката. В някои публикации на български автори (Хр. Въжаров, 1984, 1998, 1998; Евг. Шкодрев, 1989, 2004) в търсенето на решение на подходящата